

[Rimstad.]

danne prognoser vil kunne have en meget heldig virkning på den del af budgettet, som den højtærede finansminister betegner: andre udgifter. Og jeg er ganske sikker på, at en offentliggørelse med mellemrum af sådanne langtidsplanlægninger ikke alene vil stimulere befolkningens interesse for de politiske problemer, men også vil være til gavn for folketinget, som gennem denne diskussion i befolkningen om bevillingerne vil få et udmærket billede af det hensigtsmæssige i de skitserede planers gennemførelse.

I fortsættelse heraf skal vi gerne udtrykke vor tilfredshed med, at den højtærede finansminister stiller i udsigt, at økonomiministeren straks i det nye år vil fremsætte redegørelse til drøftelse i folketinget vedrørende prioritetsstillingen i den offentlige investeringsvirksomhed. Fra vort partis side har vi flere gange efterlyst — særlig inden for ministeriet for offentlige arbejders virke — både en langtidsplanlægning og den omtalte rækkefølge, som de planlagte arbejder skulle udføres i.

Til slut vil jeg gerne sige nogle ord om betalingsbalancen og opsparingen.

Vi ved jo alle, at vor indtil videre tilsyneladende acceptable valutasituation er fremkommet gemmen optagelse af udenlandske lån. Jeg ser i og for sig ikke noget forkert i en sådan lånevirkosomhed, når den har til formål gennem fornuftige foranstaltninger at understøtte aktiviteten på produktionsområdet, men hvis man går ud over dette formål — og det har man gjort fra regeringens side, fristet af de lette lånemuligheder, fristet eller blandet af dette med at gøre gode tider bedre — så undergraver man netop det, som det var hensigten at beskytte, den fulde beskæftigelse. Hvis man optager udenlandske lån, hvis provenu helt eller delvis medgår til en forbrugsudvidelse, så bliver produktionens og eksportens muligheder for at stå som garant for betalingsbalancen beskåret i et omfang, der kan gøre opgaven umulig.

Vi ønsker alle den bedst mulige, d. v. s. den højeste levestandard her i landet, men det er ikke ligegyldigt, ad hvilken vej vi forsøger at nå målet, eller i hvilket tempo. Vore produktionsmuligheder, sundheden i vor økonomi, den enkeltes indsats sætter

grænser for det, vi kan opnå inden for en given tid. Tager vi her på forskud ved at stille lånt udenlandsk valuta til rådighed for forbruget, skruer vi simpelt hen den naturlige og den mulige udvikling tilbage, og vi skulle meget nødig tilbage til importrestriktionspolitikken, som EFTA-aftalerne jo i øvrigt åbner mulighed for. Men den dag, lånemulighederne er udtømt — og det er værd at bemærke sig, at en væsentlig forudsætning for dem er vort meget høje renteniveau — kan restriktioner blive den eneste udvej.

Vi havde et udmærket, men beklageligt anskuelseseksempel for nylig i de engelske likviditetsvanskeligheder. Af mange grunde veg englænderne tilbage for importrestriktionerne, som var den legale udvej, og valgte importtolden, der var mere illegal, men også lettere at manøvrere med. Men ingen af vejene tjente til at opbygge respekten for Englands internationale position. Udgangen af den engelske betalingskrise, der endnu ikke er løst, er afhængig af de forholdsregler, som englænderne nu kan og vil gennemføre. De vil under alle omstændigheder ikke blive befordrende for den engelske befolknings levelfod et stykke tid fremover.

Herhjemme har den højtærede finansminister fat i det rigtige middel til at overvinde vanskeligheder af samme karakter som de engelske, når han siger, at det ville være ønskeligt, om en større del af investeringsopgaverne kunne finansieres gennem privat opsparing. Han omtalte ganske vist ikke regeringens foranstaltninger af nogen art til løsning af dette problem med opsparingen, men vi ved jo alle, at de findes, og hvilke de er. Hvorfor så ikke for alvor prøve at gå den vej? Fordi vi — når det kommer til stykket — ikke får socialdemokraterne med på det. Deres næsten fornærmede indstilling over for alt, hvad der hedder privat opsparing, har vi jo set eksempler på så mange gange, ikke i ord, jævnfør fremsættelsestalen til dette lovforslag, men i handling. Fra socialdemokratiets side har man aldrig for alvor støttet virkelige bestræbelser til gavn for den private opsparing.

Den højtærede finansministers tilføjelse til de smukke ord om netop denne private opsparing er da også karakteristisk for indstillingen. Han siger nemlig, at det er uom-